

Evangelická teologická fakulta Posudek oponenta bakalářské práce

**Název práce: Obraz dospělé oběti znásilnění a léčba traumatu
v biosyntetické psychoterapii**

Jméno studentky: Ludmila Brichtcínová, DiS.

Jméno oponenta: Ing. Mgr. Richard Zezulka

Text posudku:

Práce byla motivovaná správným postřehem autorky, že tématu sexuálního znásilnění dospělých žen není v odborné literatuře věnováno zdaleka tolik pozornosti jako sexuálnímu zneužívání v dětském věku, jemuž je v psychoterapeutické literatuře věnována pozornost již od počátku oboru.

Práci se daří přinést téma sexuálního znásilnění více do popředí a také naplnit další cíl autorky, a to být nadějí pro oběti sexuálního zneužívání zdůrazněním pozitivního vlivu biosyntetické psychoterapie při práci s traumatem. Již z této motivace bohužel plyne značná tendenčnost celé práce, které se nepodařilo udržet zdrženlivý, kritický odstup od zkoumané problematiky. Práce je místy spíše nekritickým zdůrazňováním předností biosyntetické psychoterapie, jež má být nadějí traumatizovaným ženám.

Teoretická část je vystavěna na jasné a logické struktuře, která zkoumanou problematiku velmi přesně definuje a klarifikuje pojmy. Celkově se teoretické části daří propojit dva zkoumané fenomény práce: biosyntetickou terapii a traumatické následky sexuálního znásilnění. V práci ovšem chybí srovnání práce s traumatem sexuálního znásilnění v biosyntetické psychoterapii s ostatním psychoterapeutickými směry, v čemž by vyvstala specifičnosti zkoumaného jevu. Autorka zmiňuje pouze kognitivní terapii, kterou v kapitole 3.1 užívá jako obraz všech “terapií slovem”. Obraz oběti sexuálního znásilnění je zároveň vystavěn převážně na jednom zdroji a celkově tak teoretická část postrádá více integrující, prohlubující, kritický a srovnávací vklad autorky.

Práce si položila velmi ambiciózní výzkumný cíl, který klade velkou časovou i odbornou náročnost na výzkumníka, což se bohužel na výsledku empirické části značně projeví. Autorka za účelem “sondáže” práce biosyntetické psychoterapie s traumatem sexuálního znásilnění u dospělých žen správně zvolila a také adekvátně obhájila kvalitativní metodologii, účelový výběr respondentů a fenomenologický přístup k získávání a zpracování dat. Střetla se však s realitou menší ochoty psychoterapeutů k výzkumným studiím, posílenou o velmi

citlivé téma sexuálního zneužívání a zároveň časovým tlakem na dokončení práce, který sama autorka v práci opakovaně zmiňuje. Tyto okolnosti vedly autorku k značným ústupkům a kompromisům v původně zvolené metodologii, což výsledky a závěry práce do velké míry znehodnocuje, a to zejména ve dvou ohledech. Za prvé: forma strukturovaného dotazníku, vedeného navíc pouze písemnou formou, který byl nakonec použit namísto úvodně zamýšleného rozhovoru, znemožňuje kvalitní užití fenomenologického způsobu interpretace dat. Za druhé: upuštění od požadavku zacílení rozhovoru na trauma sexuálního znásilnění a spokojení se v dotazníku s tématem traumatu obecně narušuje validitu studie, neboť deklarované cíle studie i učiněné závěry jsou zaměřeny na specifické trauma sexuálního zneužití. Výsledky studie jsou tak spíše záměrnou snahou nalézt podobnosti získaných dat a literárních zdrojů, či vlastních předpokladů autorky, než výsledkem induktivního vynošení se nových faktů, které si autorka kladla za cíl. V tomto smyslu se pak jako téměř nadbytečná jeví diskuze, neboť je pouze zcela očekávatelným potvrzením shody nalezených výsledků s teoretickou částí.

Tuto kritiku je však třeba brát s ohledem na náročnost výzkumné otázky, kterou si autorka položila, velkou náročnost metodologie, kterou s sebou zodpovězení této otázky nese, a obtížnou zkoumatelnost psychoterapie obecně. Autorka zaslouží uznání za původní volbu metodologie a především za zachování jasnosti metodologického postupu i přes náročný střet s výzkumnou realitou. Upřímné doznání obtíží, s nimiž se autorka v průběhu výzkumu potýkala, a jasný popis kompromisů, které byla nucena učinit, neponechávají místo spekulacím a nejasnostem ohledně výzkumného postupu, což je významnějším prvkem akademické práce, než neomylnost zvoleného postupu. V tomto ohledu autorka práce obstála velmi dobře.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit stupněm C (dobře).

V Praze dne 9. 6. 2016

.....
Ing. Mgr. Richard Zezulka